

www.e-rara.ch

**Andreae Vesalii Bruxellensis, scholae medicorum Patavinae professoris, de
Humani corporis fabrica Libri septem**

Vesalius, Andreas

Basileae, [Anno salutis reparatae 1543]

Universitätsbibliothek Basel

Shelf Mark: AN I 15

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-20094>

Ad divum Carolum quintum, maximum, invictissimumque imperatorem, Andreae Vesalii in suos
de humani corporis fabrica libros, praefatio

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

AD DIVVM CAROLVM

QVINTVM, MAXIMVM, INVICTISSIMVM

QVE IMPERATOREM, ANDREAE VESALII

in suis de Humani corporis fabrica libros, Praefatio.

VANTVMVIS varia in artibus scientijsq; tractan-
dis grauitè obstant, quo minus accuratè perdiscan-
tur, minusq; foeliciter in usum succedant, CAROLE
clementissime Cæsar, tamen haud mediocre dispen-
dium quoque adferre arbitror, nimium diductam
disciplinarum, quæ uni cuiuspiam arti absoluendæ fa-
mulantur diuisionem, & multo adhuc magis eius ar-
tis exercitiorum ad eò morosam ad diuersos artifices
distributionem, ut qui artis scopum sibi præfixerūt,
unam eius partem ita complexentur, ut cæteris quæ
ipsum maximopere spectant, & ab illo seiungi ne-
queunt, relictis, nihil unquam egregium præstent,
ac propositum finem nunquam attingentes, à uera
artis constitutione perpetuò declineñt. Nam, ut cæ-
teras quidem silentio præteream, & de ea quæ sanitati hominū præfecta est, aliquantisper ser-
monem instituam, profectò in hac tametsi reliquarum omnium quas hominis ingenium adin-
uenit longè cōmodissima & imprimis necessaria difficilisq; ac operosa sit, nihil pestilentius irre-
pere potuisset, quàm quòd aliquando, & præcipue post Gotthorum illuuiem, Mansoremq;
Persiæ regem (sub quo Arabes nobis adhuc cum Græcis meritò familiares uigebant) medi-
cina eousq; lacerari cepit, quòd primarium eius instrumentum manus operam in curando ad-
hibens, sic neglectum est, ut ad plebeios ac disciplinis medicæ arti subseruientibus neuti-
quam instructos, id quasi uideatur esse demandatum. Quamuis enim tres medicorum se-
ctæ olim extiterint, Logica uidelicet, Empirica & Methodica, nihilominus tamen illarum
autores uniuersæ artis scopum ad conseruandam sanitatem, morbosq; profligandos direxe-
runt. deinde huc omnia, quæ singuli in suis sectis arti necessaria existimabant, referentes, tripli-
ci auxiliorum instrumento utebantur, quorum primum uictus fuit ratio, secundum omnis
medicaminum usus, tertium manus opera, quæ uel præ cæteris medicinam esse deficientium
additionem, & superfluatorū ablationem, eleganter ostendit, ac nunquam non sui usum in affe-
ctuum curatione præbet, quoties in remedia obimus, quorum beneficio hanc generi hu-
mano saluberrimā esse, tempora ususq; docuerūt. Triplex hæc medendi ratio, cuiuscunq; sectæ
medicis æquè erat familiaris, ipsiq; proprias manus pro affectuum natura curationi accommo-
dantes, non minorem industriam in illis exercendis impenderunt, quàm instituendæ uictus
rationi, aut medicamentis dignoscendis, ac componendis. quemadmodum præter cæteros
diuini Hippocratis libros, ij liquidò arguunt, quos de Medici munere, de Ossium fracturis,
Articulorum luxationibus, eiusq; generis malis omnium absolutissimè conscripsit. Quin &
Galenus post Hippocratem medicinæ princeps, præterquam quòd Pergamensium gladia-
torum curationem sibi soli commissam subindè gloriatur, neque ingrauescente iam ætate,
simias ab ipso secandas famulorum opera excoriari uoluit, crebrò inculcat, quantum manus
artificio oblectatus sit, quamq; studiose id cum cæteris Asiæ medicis exercuerit. Imò ueterum
nullus non æquè attentè curationem quæ manu fit, atque eam quæ uictu ac medicamen-
tis perficitur, posteris tradidisse uidetur. Verùm maximè post Gotthorum uastationem,
quando omnes scientiæ antea pulcherrimè florentes, atque ut decebat exercitiæ, pessum iuere,
lautiores medici primùm in Italia ad ueterum Romanorum imitationem manus operam fasti-
dientes, quæ in agris manu facienda ducerent, seruis præscribere, ac illis tantum architecto-
rum modo astare, coeperunt. Mox quum sensim cæteri quoque ueram medicinam exercitan-
tium incommoda detrectarent, quæstui honoriq; nihil interim subducentes, à priscis medicis
promptè degenerarunt, coquendi modum, omnemq; ad eò uictus præparationem ægrorum
custodibus, medicaminū compositionem pharmacopolis, manuum uerò munus tonsoribus
relinquentes. Atque ita temporis successu, curandi ratio tam miserè diuulsa est, ut medici qui-
dem, se physicorum nomine uenditantes, medicamentorum & uictus ad reconditos affectus
præscriptionem sibi duntaxat arrogauerint: reliquam autem medicinam, ijs quos Chirur-

Medicorum; sicut dicitur.

Medicina qd!

Triplex medendi ratio.

AD CAROLVM V. INVICTISS. IMPERATOREM

gos nominant, uixq; famulorum loco habent, relegarint, turpiter à se quod præcipuum & antiquissimum est medicinæ membrum, quodq; naturæ speculationi (si modò quod aliud) in primis innititur, depellentes: id quod tamen hodie apud Indos maximè reges exercent, Persæ hæreditario iure suis liberis perinde ac quondam tota Asclepiadum ars tradunt, Thraces cum plerisque nationibus summè colunt ac uenerantur. ea artis parte propemodum neglecta, quam olim Romani tanquam eludendis interimendisq; hominibus excogitatam, è re publica proferunt: ut quæ citra Naturæ opem nihil penitus accomodet, imò & illam alioquin in morbo à se explicando satagentem, iuuare studens, frequenter totam pessundet, & ab officio prorsus abstrahat. Vnde etiam illi potissimum debemus, quòd tot conuicijs in medicos iaci solitis hæc sacratissima ars eluditur, quum tamen ipsius pars, quam liberalibus disciplinis instituti à se turpiter diuelli sinunt, præcipua laude illam perpetuò illustret. Quando enim ingeniorum fons Homerus medicum uirum multis præstantiorem esse affirmat, & cum uniuersis Græciæ poëtis Podalyrium & Machaonem celebrat, hi diui Æsculapij filij non ideo prædicantur, quòd febriculam, & quæ sola Natura absque medici auxilio leuius, quàm illo adhibito, sanat, remouerent, hominum ue palato in reconditis deploratisq; affectibus subseruirent: sed quia luxationum, fracturarum, uulnerum, & reliquarum continuitatis solutionum, sanguinisq; fluxus curationi potissimum præessent, ac spiculis, telis, atque alijs eiusmodi malis (quæ bella in primis inferunt, diligentemq; medici operam semper expetunt) generosissimos Agamemnonis milites liberarent. Verum augustissime Cæsar CAROLE, unum medicinæ instrumentum alijs præferre, haudquaquam proposui: quum triplex dicta auxiliorum ratio minimè disungi possit, & tota ad unum artificem attineat: atque ad hanc ut debitè exequatur, omnes medicinæ partes ex æquo ita constitutæ paratæq; sint, ut singula eo felicius in usum referantur, quo quis cumulatiùs omnia inuicem iungat. Quamuis etiam rarus omnino morbus occurrit, qui non statim triplex præsidiorum instrumentum requirat: itaq; opportuna uictus ratio instituenta, & medicamentis ac demum manu aliquid molindum sit. adeò ut huius artis tyrones modis omnibus hortandi ueniãt, ut illorum (si dijs placet) physicorum susurros uilipèdentes, Græcorum more, ac quemadmodum artis natura penitus præcipit, manus quoq; curationi admoueãt, ne deinceps laceram medendirationem, in communis hominum uitæ perniciem conuertant. Atque hoc eo indagandi sunt diligentius, quo in medicina hodie integriùs eruditos, à manus opera, tanquam à peste, ideo præsertim abstinere cernimus, ne à medicorum Rabinis apud indoctam plebem pro tonsoribus traducantur, ipsisq; postmodum neque par cum istis uix dimidiatò medicis quæstus, neque honor, neque apud imperitum uulgus æstimatio accedat. Hæc etenim detestabilis uulgi opinio præcipuè remoratur, quo minus totum curandi artificium, uel hoc etiam seculo assumamus, & interiorum affectuum curationem duntaxat nobis asciscentes, magna mortalium noxa (ut semel uereq; dicam) modica solum ex parte medici esse studeamus. Quippe quum primùm ad pharmacopolas uniuersa medicamentorum compositio relegaretur, mox etiam medici impensè ipsis necessariam simplicium medicaminum cognitionem amiserunt, atque ut tot barbaris uocibus, falsisq; etiam pharmacis officinæ scaterent, tot uerò elegantissimæ ueterum compositiones nobis pariter deessent, adhucq; complures etiam lateant, autores fuere: ac inexhaustum laborem pararunt cum ætatis nostræ, tum qui ante annos aliquot hanc præcessere eruditissimis uiris, indefesso studio simplicium medicamentorum cognitioni sic incumbentibus, ut illam pristino nitore restituere conati, plurimum contulisse uideantur: cuius rei inter tot celebres alioquin uiros, argumentum præbet, huius ætatis rarum specimen Gerhardus Vueldbik, Maiestati tuæ à secretis, uariisq; disciplinarum ac linguarum eruditione cum primis ornatus, atque in stirpium historia nostrorum hominum exercitissimus. Cæterum peruersissima hæc curationis instrumentorum ad uarios artifices diductio, adhuc multò execrabilius naufragium, ac longè atrociorẽ cladẽ præcipuæ naturalis philosophiæ parti intulit, cui quum hominis historiam complectatur, firmissimumq; totius medicæ artis fundamentum, ac constitutionis initium iure habenda sit, Hippocrates & Plato tantum tribuerunt, ut illi inter medicinæ partes, primas esse adscribendas non dubitarint. Hæc nanque cum prius à medicis unice excoleretur, ipsiq; in hac adipiscenda omnes neruos intenderent, tum demum miserè collabi cepit, quum ipsi manuum munus ad alios rejicientes, Anatomen perdiderunt. Dum enim medici solam interiorum affectuum curationem ad se pertinere autumabant, etiam uiscerum cognitionẽ sibi abundè sufficere arbitrabantur, & ossium, musculorum, neruorum, uenarum, arteriarum quæ ossa musculosq; perreptant fabricam, ueluti ad ipsos non spectantem, neglexerunt. Ad hæc quum uniuersa administratio tonsoribus committabatur, non solum uera uiscerum cognitio medicis periit, uerum etiam disseccandi industria interci-

intercidit prorsus, eo quod scilicet hi confectionem non aggredierentur, illi uero quibus manus artificium committeretur, indoctiores essent, quam ut dissectionis professorum scripta intelligerent: tantum abest, ut difficillimam abstrusissimamque artem manu ipsis traditam, id hominum genus nobis asseruaret, utque hæc pestilens curatiuæ partis dispersio detestabilem ritum in Gymnasijs non inueheret, quo alij humani corporis sectionem administrare, alij partium historiam enarrare consueuerunt. his quidem graculorum modo, quæ nunquam aggressi sunt, sed tantum ex aliorum libris memoriæ commendant, descripta uel ob oculos ponunt, alitè in cathedra egregio fastu occinentibus: illis autem adeo linguarum imperitis, ut dissecta spectatoribus explicare nequeant, atque ex phisici præscripto ostendenda lacerent, qui manu corporis sectioni nunquam adhibita, tantum ex commentario nauam non sine supercilio agit. Atque ut sic omnia perperam docentur in scholis, ac ridiculis quæstionibus dies aliquot abeunt, ita quoque spectatoribus in illo tumultu pauciora proponuntur, quam lanus in macello medicum docere posset. ut aliquot Gymnasia præteream, ubi de humani corporis compage refecanda uix unquam cogitatur: usque adeo uetus medicina à pristino decore ante plures annos desciiuit. Porro quum illa iam pridem in tanta huius seculi (quod tuo numine prudenter moderari uolunt superi) scelicitate cum omnibus studijs ita reuiuiscere, atque à profundissimis tenebris caput suum erigere cœpisset, ut ueterem candorem citra controuersiam in nonnullis Academijs propemodum recuperasse uideretur, nihilque illa impensius adhuc desideraret, ac prorsus emortuam humani corporis partium scientiam, ipse tot præstantium uirorum exemplo prouocatus, huic pro mea uirili, ac ijs quibus possem rationibus openferendam duxi. Ac ne, omnibus aliquid communium studiorum gratia tanto successu attentantibus, solus torpescerem, aut etiam à meis progenitoribus degenerarem, hoc naturalis philosophiæ membrum ita ab inferis reuocandum putauit, ut si non absolutius apud nos, quam alias unquam apud priscos dissectionum professores uersaretur, eò tamen pertingeret, ut aliquando haud puderet asserere, hanc dissectionis rationem cum antiqua illa conferri posse: nostraque hac tempestate nihil simul ita collapsum, moxque integritati restitutum, ac Anatomem fuisse. Verum id studium neuiquam successisset, si quum Parisijs medicinæ operam darem, huic negotio manus non admouissem ipse, ac obiter mihi & cõsodalibus ab imperitissimis tonsoribus in una atque altera publica sectione uisceribus aliquot superficietenus ostensis acquieuissem. adeo enim perfunctorie illic, ubi primùm medicinam prosperè renasci uidimus, Anatome tractabatur, ut ipse in brutorum aliquot sectionibus sub celebri ac nunquam satis laudato uiro Iacobo Syluio uersatus, tertiam cui unquam mihi adesse obtigit sectionem, solito absolutius, & sodalium & præceptorum hortatu addectus publicè administrarem. Quum autem secundo (tonsoribus ab opere iam relegatis) illam aggredierer, musculos manus cum accuratiori uiscerum dissectione conatus sum ostendere. præter octo enim abdominis musculos turpiter, peruersoque ordine laceratos, nullum unquam musculum, ut neque etiam os aliquod, multoque minus adhuc neruorum, uenarum, arteriarum exactam seriem, quisquam mihi primùm monstrauit. Mox Louanij, quò ob belli tumultus mihi redeundum fuerat, quòd illic decem & octo annis de Anatome ne somniauerat quidem medici, utque de eius Academiæ studiosis bene mererer, ac ipse in re prorsus abdita, & mihi ad medicinam apprimè necessaria exercitior redderet, accuratius paulo quam Parisijs, humanam fabricam ita inter diuidendum enarraui, ut iuniores eius Academiæ professores nunc magnam atque adeo seriam ac diligentem in hominis partibus dignoscendis operam impendere uideantur, probè intelligentes, quam egregiam philosophandi suppellectilem earum notitia ipsis suppeditet. Porro Patauij in clarissimo totius orbis gymnasio, quia ad medicinæ chirurgicæ professionem (quam, ne à reliqua medicina meipsum disungerem, annis quinque illustrissimi, & erga doctrinarum studia longè liberalissimi SENATVS VENETI stipendijs conductus, prælego) Anatomem quoque tractatio pertinet, eam in hominis constructione inquirenda nauaui operam, ut modò sæpius hinc & Bononiæ hanc ita administrauerim, ridiculoque scholarum more expulso sic ostenderim atque docuerim, ut in hac nihil quod à ueteribus proditum ad nos peruenit, desiderare possimus, ac nullius quæ occurreret partis constructionem adhuc expeteremus. At medicorum segnities nimium cauit, ne Eudemi, Herophili, Marini, Andree, Lyci, ac aliorum dissectionis procerum scripta nobis reseruarentur, quum ne fragmentum quidem alicuius paginæ supersit tot illustrium autorum, quos uel Galenus secundo commentario in Hippocratis librum de Natura humana, plures uiginti commemorat, imò & Galeni Anatomicorum librorum uix dimidia pars ab interitu est uindicata. Qui uero ipsum sunt secuti, in quorum classem Orbasium, Theophilum, Arabes, & nostros quotquot legere hæctenus mihi licuit, recensio (illorum bona dixerim uenia) omnes, si modò

quid lectu dignum tradiderunt, ex Galeno id sunt mutuati, & per Iouem studiose secanti, nihil unquam minus aggressi uidentur, quam humani corporis sectionem: adeo mordicus horum primarij nescio cui dicendi generi, aliorumque in refecando oscitantiae fidentes, Galenum in dispendiosa compendia turpiter redegerunt, nunquam ab illis dum ipsius sensa assequuntur, ne latum quidem unguem recedentes: imò librorum frontibus adijciunt, ipsorum scripta è Galeni placitis penitus confarcinata, suaque Galeni esse omnia, ideo etiam subiungentes, si quis fortè ea duceret reprehendenda, ob id Galenum quoque esse cõtemnendum arbitraretur. Atque ita huic omnes fidem dedere, ut nullus repertus sit medicus, qui in Galeni anatomicis uoluminibus, ne leuissimum quidem lapsum unquam deprehensum esse, multoque minus deprehendi posse, censuerit: quum interim (præterquam quòd Galenus se frequenter corrigit, suamque negligentiam in quibusdam libris commissam, in alijs, postea exercitior redditus, non semel indicat, contrariaque frequenter docet) nobis modò ex renata dissectionis arte, diligentique Galeni librorum prælectione, & in plerisque locis eorundem non poenitenda restitutione constet, nunquam ipsum refecuisse corpus humanum: at uerò suis deceptum simijs (licet duo ipsi arida hominum cadauera occurrerint) crebro ueteres medicos in hominum confectionibus se exercentes immeritò arguere. Quinetiam quamplurima apud Galenum inuenias, quæ in simijs quoque minus rectè affecutus est, ut taceam, mirandum esse maxime, in multiplici infinitaque humani corporis organorum & simiæ differentia, nullam nisi in digitis ac poplitis flexu, Galenum animaduertisse: quam cum cæteris procul dubio omisisset, nisi citra hominis dissectionem ipsi fuisset obuia. Verum in præsentia, haudquaquam institui falsa Galeni dissectionis professorum facile principijs dogmata perstringere: multoque adhuc minus in ipsum bonorum omnium autorem, mox initio impius, suæque autoritatis parum obseruans haberi uelim. Haud enim ignoro, quam medici (longè secus quam Aristotelis sectatores) turbari soleant, quum multo sapius quam ducentes à uera partium humanæ harmoniæ, usus functionisque descriptione, Galenum declinasse, in unius Anatomæ administratione nunc obseruât, toruè interim & summo defendendi studio dissectas particulas expedientes. Quamuis & hi ueritatis amore ducti, paulatim inde mitescant, suisque oculis ac rationibus nõ inefficacibus plus fidei, quam Galeni scriptis adhibeant, hæc uerè paradoxa non ab alijs autoribus emendicata, neque autoritatem congerie tantum firmata, huc illuc ad amicos sedulo perscribentes, & ad illorum inspectionem, ac demum ad ueræ Anatomæ cognitionem, tam sollicitè & amice hortantes: ut spes sit, hanc breui in omnibus Academijs ita excolendam, quemadmodum Herophili, Andreae, Marini, aliorumque præstantissimorum dissectionis procerum seculo in Alexandria olim exerceri consueuit. Quod quo foeliciores Musarum auspicijs succedat, quantum in me fuit, præter illa quæ aliàs huius argumèti in lucem edidi, & quæ plagiarij quidam me procul à Germania absentem arbitrati, tanquam sua emiserunt, iam de integro humani corporis partium cognitionem eo ordine in septem libros redegi, quo in hac urbe & Bononiæ in illo eruditorum uirorum coetu ipsam pertractare soleo. Hac siquidem ratione, qui secanti adfuere, demonstratorum habebunt commentarios, cæterisque leuiori negotio Anatomem ostendent. Quamquam alioquin & his quibus inspectio denegatur, minimè futuri sint inutiles, quum cuiusque humani corporis particulæ numerum, situm, formam, magnitudinem, substantiam, ad alias partes connexum, usum, munus, ac eiusmodi permulta, quæ in partium natura dissecantes rimari consueuimus, unà cum mortuorum uiuorumque resectionis artificio, satis diffusè persequatur, & partium omnium imagines sermonis contextui insertas ita contineant, ut ueluti dissectum corpus operum Naturæ studiosis ob oculos collocent. Ac primo quidem libro omnium ossium cartilagineumque naturam enarraui, quæ quòd illis reliquæ partes suffulciantur stabilianturque, & secundum hæc describantur, ab Anatomæ studiosis primùm cognoscenda ueniunt. Secundus liber ligamenta, quorum beneficio ossa cartilagineisque inuicem cõnectuntur, & dein musculos, motus è nostro arbitratu pendentis opifices, cõmemorat. Tertius, uenarum quæ musculis & ossibus cæterisque particulis familiarem quo enutriantur sanguinem deferunt, ac dein arteriarum insiti caloris spiritusque uitalis temperiem moderantiũ, frequentissimam seriem complectitur. Quartus non modò neruorum qui musculos adeunt distributionem, sed & reliquarum quoque omnium præpagines edocet. Quintus organorum nutritioni, quæ potu & cibo perficitur, famulantium constructionem tradit: ac insuper ob sedis uiciniam, instrumenta etiam continet, ad speciei successionem à summo rerum Opifice fabricata. Sextus cordi uitalis facultatis fomiti, ipsique subministrantibus particulis dicatur. Septimus uerò cerebri & sensus organorum harmoniam ita persequitur, ut illic neruorum à cerebro originem ducentium series quarto libro expressa, nõ repetatur. Quippe in horum librorum ordine digerendo, Galeni sen-

sententiam sum sequutus, qui post musculorum historiã, uenarum, arteriarum, neruorum, & dein uiscerum Anatomem pertractandam duxit. Quantumuis nõ inepte, ac potissimum apud huius scientiã tyronem, aliquis cum uasorũ distributione rudem uiscerum cognitionẽ ita perse quendam contendet, quemadmodum in Epitome præstiti: quam ueluti horum librorũ semitam, ac in illis demonstratorũ indicem præparauit, Serenissimi Principis PHILIPPI Maiestatis tuã filij, ceu uiui paternarum uirtutum exemplaris (à quo quæcunq; in optimo totius orbis moderatore desiderari possunt, quàm cumulatissimẽ expectãtur) splendore decoratam, autoritateq; munitam. Verũ hinc quorundam iudicium mihi succurrit, qui non duntaxat herbarum, sed & humani corporis partiũ quantumuis etiã exquisitissimas delineationes, rerum naturalium studiosis proponi, acriter damnãt: quod has non picturis, uerũ sedulã refectione, rerumq; ipsarum intuitu disci oporteat. perinde sanẽ ac si hoc nomine uerissimas, ac utinam à typographis nunquam deprauandas partium icones sermonis contextui adhibuissem, ut studiosi illis freti, à cadauerum sectione temperarent: & nõ ipsi potius, quibus possem modis medicinã candidatos ad cõsectiones proprijs manibus obeundas, cum Galeno hortarer. Profecto si ueterum, qui pueros domi in cõsectionibus administrandis, perinde atque in pingendis elementis & lectione exercebant, consuetudo huc usq; deducta fuisset, non picturis modò, uerũ & omnibus cõmentarijs perinde atque ueteres illos facilẽ nos carere permetterem: qui tum primum de Administrandis dissectionibus scribere sunt aggressi, quum nõ liberis solum, sed alienis etiam uiris quos uirtutis nomine suspiciebant, artem cõmunicare honestũ esse censuerunt. Cum primum enim pueri non amplius in sectionibus exerceri cõsueuere, protinus necessariò accidit, ut Anatomem infelicius cõdiscerent, exercitatione, quam in pueritia auspiciari solebãt, abolita. Adeò ut quũ ars Asclepiadum familia excidisset, multisq; seculis in deterius uergeret, opus fuerit libris qui speculationẽ ipsius integrã conseruaret. Quantum uerò picturã illis intelligendis opitulentur, ipsoq; etiã uel explicatissimo sermone rem exactiũs ob oculos collocent, nemo est qui nõ in geometria, alijsq; mathematũ disciplinis experiatur: præterquã quod nostrã partium imagines illos impense oblectabũt, quibus nõ semper humani corporis resecandi datur copia: aut si datur, tam delicata & in medico parum probãda præditi sunt natura, ut etsi iucundissima hominis cognitione, immensi rerũ Conditoris sapientiã (si quid aliud) attestãte, insigniter capiantur, eò tamen animum inducere nequeunt, ut uel sectioni aliquãdo interũnt. Vt cunq; uerò sit, toto opere id unice studui, ut in negotio longẽ reconditissimo, neq; minus arduo, quam plurimis prodessem, humaniq; corporis fabricã non decẽ, aut duodecim (uti obiter spectanti apparet) sed aliquot mille diuersis partibus extructã historiã, quã uerissimẽ & absolutissimẽ pertractarẽ, ac intelligendis Galeni libris posteritati adhuc asseruatis, & inter cãtera diuini eius uiri monumẽta præceptoris operã requirentibus, nõ spernendã frugem medicinã candidatis adferre. Licet interim non me lateat, quã conatus iste meã ætatis, qua uigesimum octauum annum nondum excessi, nomine, parũ autoritatis habebit, ac quam minimẽ ob crebram non uerorum Galeni dogmatum indicationem, ab illorum morsibus erit tutus, qui mihi Anatomem docenti nõ astitere, aut ipsi hanc sedulò non sunt aggressi, primãq; fronte uarias rationes in Galeni defensionem cõminiscentur, nisi magno alicuius numinis patrociniò ex more commendatus in lucem auspiciò prodeat. Verũ quia maiori nullo quã diui CAROLI, inuictissimi, maximiq; Imperatoris nunquã intermorituro nomine tutius muniri, splendidiusq; ornari potest, tuam Cæsaream Maiestatem omni reuerentia supplex iterum atq; iterũ obsecro, ut iuuenile hoc meum studiũ multis rationibus causisq; sibi obnoxium, sub ipsius ductu, splendore ac patrociniò in hominũ manibus tantisper uersari sinat, donec per rerum usum, ac quod ætate accedit iudiciũ, eruditionemq; hunc laborem summo optimoq; Principe digniorem reddam, aut aliud non reijciendum alijs ex arte nostra deprompti argumenti munus offeram. Quamuis augurer, ex uniuersã Apollinea disciplina, adeoq; tota naturali philosophia, nihil tuã Maiestati gratius acceptius ue procudi posse, historia, qua corpus & animum, ac præterea diuinum quoddam numen ex utriusq; symphonia, & nosmetipsos denique (quod uerẽ hominis est) cognoscimus. Atque ut id pluribus colligo argumẽtis, ita inde in primis conijcio, quod in ea librorum frequẽtia, quã scelicis memoriã MAXIMILIANO Romanorũ maximo Imperatori auo tuo cõsecrati fuere, nullus præsentis negotij libello uel quam gratiores extiterit. Neq; unquam obliuiscar, qua uoluptate tabulas meas Anatomicas inspexeris, quãq; curiosẽ de singulis percunctatus sis, quas pater meus Andreas Maiest. T. à pharmacis primarijs iuxta ac fidelissimus, aliquando intuendas obtulit. Vt nunc præterea incredibilẽ illum, ut in omnes disciplinas, ita etiã multo maximẽ in mathematicas, & præsertim eius quã mundi astrorumq; scientiam pertractat, amorem, & in tanto heroẽ admirabilem eius peritiã. Adeò, ut haud fieri queat,

AD CAROLVM V. INVICTISS. IMP. PRAEFATIO.

quin ut mundi scientia unice teneris, ita etiam aliquando omnium creaturarum absolutissimae fabricatione expēdenda delecteris, & immortalis animae diuersorio ac instrumēto cōsiderando voluptatem capias: quod domicilium, quia permultis nominibus mundo egregie correspondet, ueteribus haud ab re microcosmus nuncupabatur. Caeterum, uti modo homini dignissimam sui corporis structurae cognitionem, per se longē commendatissimam, & cui tantopere uel Romae summos uiros, tum rebus, tum disciplinis philosophicis per omnia praecipuos, operam impendere iuuuit, minimē hīc praedicandam statui: ita quoque Magni illius Alexātri, qui non nisi ab Apelle pingi, à Lyssippo in aere duci, & à Pyrgotele sculpi uoluit, probē memor multo minū hīc laudum tuarum aliquid recensendum duxi, ne ieiuna & parum exercitata oratione, illis pro luce tenebras offundam. praesertim quum prorsus improbandus sit, nimum receptus in Praefationibus ritus, quo absq̄ omni delectu, & ferē praeter meritum, ueluti ex typo & formula quapiam, uilis alicuius praemioli gratia, omnibus ascribi solent, suspicienda doctrina, singularis prudentia, mira mansuetudo, acie iudicium, indefessa liberalitas, erga literatos & studia mirus amor, in rebus agendis summa celeritas, omnisq̄ adeo uirtutum chorus, quo tuam Maiestatem non minus quam dignitate, ac foelicitate, rerumq̄ gestarum triumphis uniuersos mortales anteire, nullus nō (quamuis hīc à me non dicatur) perspectissimū habet. unde etiam summi numinis loco adhuc uiuus coleris: quod ut Dij studijs & toti orbi non inuideant, sed diutissime mortalibus incolume, perpetuoq̄ foelix seruent ac tueantur, precor.

Patauij. Calend. Augusti, anno post natum CHRISTVM

M. D. XLII.

TYPOGRAPHVS LECTORI.

Quoniam Epistola, quam unā cum Tabulis, ad hosce de Humani corporis fabrica libros & ipsorum Epitomen paratis, ab ANDREA VESALIO ex Italia missam accepimus, pleraque continere nobis uisa est, quorum alioquin Lectorem initio admonendum putassemus, quaeq̄ Typographis, praecipue ita parui Principum decreta pendentibus, & ad ea quae in rei literariae usum euulgantur deprauanda natis, significanda uidebantur, operae praecium duximus illam ita quoque uti ad nos missa est, candidis Lectoribus communicare.